

Ovaj dio PRIJAVE treba spojiti s pisanom zadaćom svakog učenika nakon bodovanja. Podatci su važni za kompiutorsku obradu podataka o učeniku koji će biti pozvani na državno natjecanje.

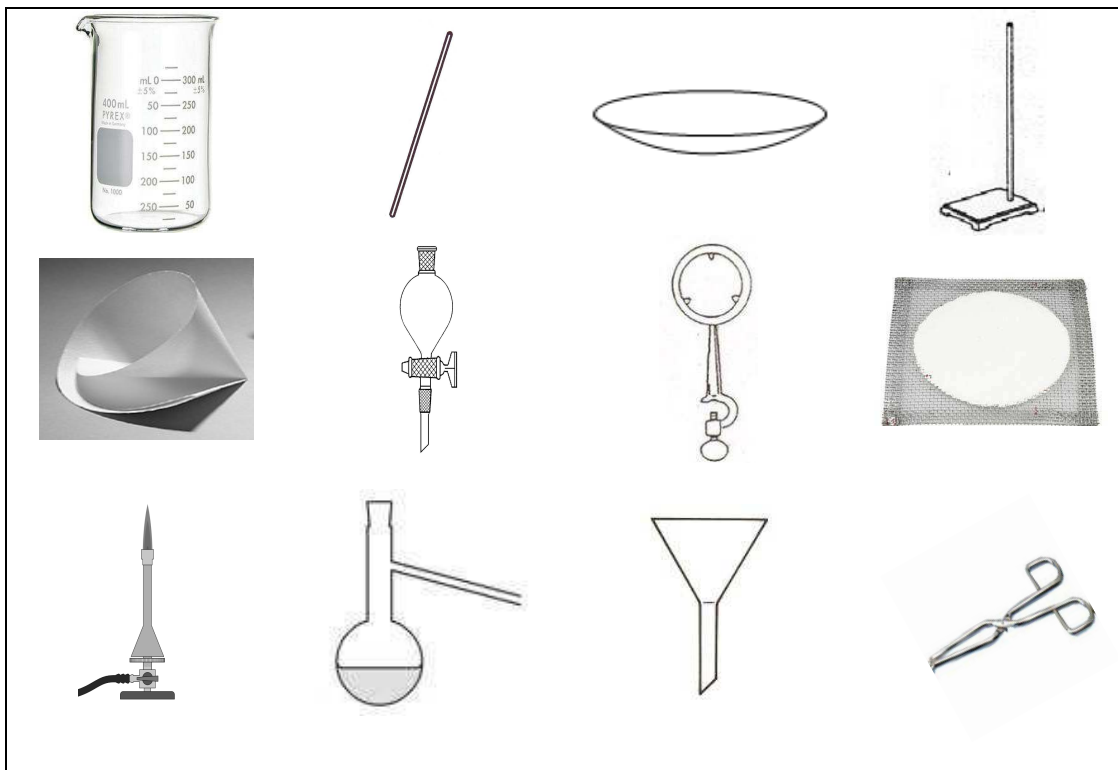
Temeljne prirodne konstante

Brzina svjetlosti u vakuumu	c_0	$2,998 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$
Planckova konstanta	h	$6,626 \times 10^{-34} \text{ J s}$
Elementarni naboj	e	$1,602 \times 10^{-19} \text{ C}$
Masa mirovanja elektrona	m_e	$9,109 \times 10^{-31} \text{ kg}$
Masa mirovanja protona	m_p	$1,673 \times 10^{-27} \text{ kg}$
Masa mirovanja neutrona	m_n	$1,675 \times 10^{-27} \text{ kg}$
Atomska masena konstanta, unificirana atomska jedinica mase, dalton	$m_u, u, \text{ Da}$	$1,661 \times 10^{-27} \text{ kg}$
Avogadrova konstanta	L, N_A	$6,022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
Boltzmannova konstanta	k, k_B	$1,381 \times 10^{-23} \text{ J K}^{-1}$
Molarna plinska konstanta	R	$8,314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
Faradayeva konstanta	F	$9,649 \times 10^4 \text{ C mol}^{-1}$
Molarni volumen idealnog plina ($p = 101,325 \text{ kPa}, t = 0 \text{ }^\circ\text{C}$)	V_m	$22,41 \text{ L mol}^{-1}$

ostv. maks.

1. Od nacrtanog pribora odaberi odgovarajući i njime sastavi aparaturu kojom ćeš odijeliti kuhinjsku sol iz smjese s alkoholom i šećerom.

Crteži pribora

Crtež aparature:

3,5

UKUPNO BODOVA NA 1. STRANICI :

3,5

- 2.** Snijeg je kroz noć napadao nekoliko centimetara, a onda je „nestao“ za nekoliko dana, iako su temperature zraka bile nešto niže od 0 °C. Što se dogodilo sa snijegom? **Zaokruži slova ispred dva točna odgovora.**

- A) snijeg je ispario
- B) snijeg se kondenzirao
- C) snijeg se otopio
- D) snijeg se rastalio
- E) snijeg je sublimirao

2

- 3.** Jutro je bilo hladno, a zrak zasićen vlagom. U kuhinji se kuhala šunka. Vrata i prozor na kuhinji bili su zatvoreni.

a) Što se na prozoru dogodilo s vodenom parom? **Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.**

- A) Ona je destilirala.
- B) Ona je kondenzirala.
- C) Ona je kristalizirala.
- D) Ona je sublimirala.

b) S koje strane kuhinjskog prozora je vidljiva promjena? **Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.**

- A) s obje strane prozora
- B) s unutrašnje strane prozora
- C) s vanjske strane prozora

1

- 4.** Što od navedenog **nije** promjena agregacijskog stanja. **Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.**

- A) očvršćivanje sladoleda
- B) otapanje šećera u vodi
- C) sublimacija sumpora
- D) ukapljivanje zemnog plina

1

- 5.** Kako ćeš razdvojiti sastojke iz smjese šećera i pijeska?

1

UKUPNO BODOVA NA 2. STRANICI :

5

- 6.** Čaša je napunjena smjesom usitnjenog leda i kuhinjske soli. U tu smjesu stavljena je prazna epruveta s otvorom prema gore. U epruvetu je Josip nekoliko minuta upuhavao slamkom zrak iz pluća. Na unutrašnjim stijenkama epruvete vide se kondenzirane kapljice vode.

a) Kako su nastale kapljice vode u epruveti? **Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.**

A) Nastale kapljice vode potječu isključivo iz atmosferskog zraka, koji je ušao u epruvetu i tamo se kondenzirao.

B) Nastale kapljice vode potječu iz čaše s ledom, jer je otopljeni dio leda difuzijom kroz pore na staklu prešao na unutrašnje stijenke epruvete.

C) Nastale kapljice vode potječu isključivo iz izdahnutog zraka, koji je Josip upuhavao.

D) Nastale kapljice vode potječu iz kuhinjske soli, koja je upila vlagu iz zraka pa ju je sada otpustila.

b) Nakon prestanka upuhavanja izdahnutog zraka, Josip je izvadio epruvetu iz čaše i u epruvetu ulio oko 1 mL vapnene vode. Lagano je promućkao sadržaj epruvete. Što je Josip opazio u epruveti?

c) Koju je tvar Josip dokazao u zadatku **6.b)** ?

3

- 7.** U epruveti se nalaze pomiješani komadići joda i grafita. Tvari u epruveti međusobno ne reagiraju. Epruveta je zagrijana toliko koliko je potrebno da se tvari odijele. O čemu će ovisiti odjeljivanje sastojaka iz epruvete?

0,5

- 8. a)** Koja je od navedenih tvari kemijski spoj? **Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.**

A brušeni dijamant

B grafit u prahu

C komprimirani kisik

D kristalizirani „suhi led“

E plinoviti vodik

F tekući zrak

b) Na praznu crtu napiši slovo koje se nalazi ispred oksida iz zadatka **8a).**

1

UKUPNO BODOVA NA 3. STRANICI :

4,5

- 9.** Postoji legenda koja govori o načinu na koji je Arhimed otkrio da zlatna kruna napravljena za kralja Hierona II nije bila od čistog zlata. Kada je zlatna kruna u obliku lovorovog vijenca napravljena, od Arhimeda se zatražilo da utvrdi je li kruna od čistog zlata ili je zlatar umiješao i neki drugi metal.

a) Pretpostavimo da je masa krune bila 2,510 kg. Ovakva masa krune, ako je napravljena od čistog zlata istisne iz posude 0,130 dm³ vode gustoće 0,997 kg/dm³. No, kruna je istisnula 0,154 dm³ vode. Ako je maseni udio drugog metala u kruni bio 0,100, koji je od navedenih metala bio pomiješan sa zlatom?

metal	gustoća kg/dm ³
Cu	8,9
Ag	10,5
Au	19,3
Pt	21,5

Izradak:

Gustoća metala = _____

Kemijski naziv metala: _____

Masa istisnute vode = _____

b) U tablicu upiši samo nazive metala koji **ne** ulaze u sastav zlatne krune.

metal	naziv metala
Cu	
Ag	
Au	
Pt	

3,5

UKUPNO BODOVA NA 4. STRANICI :

3,5

- 10.** U tablici su navedene gustoće tvari **M**, **N**, **O** i **P**. Granule svih tvari stavljene su u posudu s destiliranom vodom pri 4 °C i normalnom tlaku. Navedene tvari nisu topljive u vodi.

a) Rasporedi pojmove: lebdi, pluta, tone tako da opisuju položaj ispitivanih tvari u vodi.

TVAR	GUSTOĆA TVARI g/cm ³	POLOŽAJ TVARI U VODI
M	0,41	
N	1,00	
O	0,85	
P	1,19	

b) Tvar P stavljena je u tekućinu LIQ te je utvrđeno da u njoj lebdi. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- A) Gustoća tvari P manja je od gustoće tekućine LIQ**
- B) Gustoća tvari P veća je od gustoće tekućine LIQ**
- C) Gustoća tekućine LIQ manja je od gustoće vode**
- D) Gustoća tekućine LIQ veća je od gustoće vode.**

3

- 11.** Pružanje prve pomoći učinkovito je, ako je ona pružena kvalitetno i na vrijeme. Dok su se igrali u vrtu prepunom cvijeća Marka je ubola pčela, a Maju osa. Nitko od njih nije alergičan na ove vrste uboda. No, da bi se smanjilo crvenilo, otok i ublažila bol na koži, majka je željela neutralizirati mjesto uboda. Koje dvije od ovih tekućina je majka donijela: alkohol, mlijeko, ocat, otopinu natrijeva hidrogenkarbonata, vodu?

2

- 12.** Od navedenih promjena odaberi fizikalne. **Zaokruži slova ispred dvije fizikalne promjene.**

- A) Nastajanje atoma helija iz izotopa vodika.**
- B) Propuštanje električne struje kroz metal.**
- C) Dodavanje neutralne čestice jezgri atoma.**
- D) Eksplozija hidrogenske bombe.**

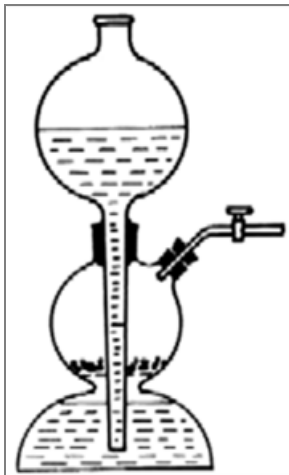
2

UKUPNO BODOVA NA 5. STRANICI :

7

- 13.** Učiteljica kemije pripremala je u kabinetu pitanja i aparaturu za ispit. Franjo, nestašan učenik sedmog razreda zavirio je u kabinet i ugledao na radnom stolu pripremljen pribor koji je potom i nacrtao.

a) Što je Franjo vidio u kabinetu? **Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.**

- A) aparaturu za destilaciju
- B) aparaturu za elektrolizu
- C) aparaturu za filtraciju
- D) aparaturu za razvijanje plinova

b) Napiši naziv aparature sa slike. _____

2

- 14.** a) Koji maseni omjer vode i alkohola izražava sastav 25 %-tne vodene otopine alkohola etanola? **Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.**

A 4 : 3   B 1 : 3   C 4 : 1   D 1 : 4   E 3 : 1

b) Navedi **dva** postupka kojima ćeš razlikovati bezvodni alkohol etanol od vodovodne vode. **Ispitivanja mirisa, okusa i zapaljivosti nisu dozvoljeni.**

_____
_____

2,5

UKUPNO BODOVA NA 6. STRANICI :

4,5

- 15.** Slovu ispred naziva kemijskog elementa pridruži broj ispred pojma s kojim se povezuje. Za jednu tvar nije naveden pojam.

Napomena: Svaki pojam možeš uporabiti samo jedanput.

- A) neon   1. čuvanje svježine namirnica
 B) klor   2. dezinfekcija vode
 C) dušik   3. fluorescentno svjetlo
 D) vodik   4. raketno gorivo
 E) ugljik

A _____, B _____, C _____, D _____, E _____

2

- 16.** Da hren ima ljekovito djelovanje bilo je poznato još u antičko doba. U tablici su navedene osnovne skupine tvari sastojaka hrena i njihov maseni postotak u 100 g hrena. Neki od sastojaka hrena sadrže i atome sljedećih kemijskih elemenata: fosfor, jod, kalij, kalcij, magnezij, natrij, željezo.

tvar	w / %
voda	76,60
bjelančevine	2,80
masti	0,30
ugljikohidrati	12,35
minerali	2,20
vitamini	0,43
kemijski elementi	
ostali sastojci	

a) Odredi ukupnu masu navedenih atoma kemijskih elemenata u 100 g hrena, ako je maseni udio ostalih sastojaka u hrenu 0,046 (**vidi tablicu**).

Izradak:

Ukupna masa navedenih kemijskih elemenata: _____

b) Svakom kemijskom elementu iz zadatka **16.a)** pridruži odgovarajući kemijski simbol.

fosfor ____, jod ____, kalij ____, kalcij ____, magnezij ____, natrij ____, željezo ____

c) Atom kojeg nemetala iz zadatka **16** ima najmanju relativnu atomsku masu?

Atom _____.

5

UKUPNO BODOVA NA 7. STRANICI :

7

- 17.** Mladi kemičar je u svaku od 4 epruvete (označene slovima **A**, **B**, **C** i **D**) stavio po jednu ispitivanu tvar. Ispitao im je svojstva navedena u tablici. Dvije tvari bile su topljive u vodi, a jedna od njih je tvar **B**, dvije tvari su sublimirale tijekom ispitivanja. Od tvari koje su topljive u vodi sublimira samo tvar **D**. Kod tvari **A** mladi kemičar je ispitivanjem uočio samo jednu od spomenutih promjena. Na temelju prethodnog teksta ispuni tablicu znakovima **+** (ako za tvar vrijedi spomenuta promjena) ili **-** (ako za tvar ne vrijedi spomenuta promjena).

TVAR	Sublimira	Topljiva u vodi	Netopljiva u vodi
A			
B			
C			
D			

4

- 18.** Prirodna voda smjesa je otopljenih čvrstih tvari, tekućih tvari i plinova iz zraka (kisika, ugljikova dioksida i drugih). Ako voda sadrži veću količinu otopljenog ugljikova dioksida, vapnenac se u takvoj vodi otapa. Nakon zagrijavanja vode do vrenja uočeno je da se vapnenac taloži u prokuhanoj vodi.

a) Obrazloži zašto je došlo do taloženja vapnenca u prokuhanoj vodi?

---

b) Što se zbiva s topljivošću plinova tijekom zagrijavanja tekućina? **Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.**

A ostaje ista   **B** smanjuje se   **C** povećava se

1

- 19.** Gustoća pitke vode pri normalnim uvjetima je $0,997 \text{ g/cm}^3$, morske vode $1,25 \text{ g/cm}^3$, jestivog ulja $0,918 \text{ g/cm}^3$, a alkohola etanola $0,789 \text{ g/cm}^3$.

a) Izračunaj volumene za 15 g zadanih tekućina.

Izradak:

b) Kojim bi redom trebali ulijevati tekućine u menzuru pazeći da se ne pomiješaju?

4

UKUPNO BODOVA NA 8. STRANICI :

9

- 20.** Marina je otvorila bocu gazirane vode. Tijekom otvaranja, čulo se „šuštanje“ koje je bilo popraćeno pojavom „magle“. Što je uzrokovalo „šuštanje“ iz boce? **Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.**

- A) minerali iz boce
B) plin iz boce
C) tekućina iz boce
D) tvar nastala razgradnjom boce

0,5

- 21.** Tvari **A, B, C i D** sastojci su smjese **Q**. U tablici su navedena neka od njihovih fizikalnih svojstava. Gustoća smjese **Q** pri standardnim uvjetima iznosi $1,29 \text{ kg/m}^3$. Gustoće sastojaka smjese određene su pri istim uvjetima tlaka i temperature.

TVAR	$t_f / ^\circ\text{C}$	$t_v / ^\circ\text{C}$	$\rho / \text{kg/m}^3$
A	-78	-57	1,98
B	-219	-183	1,43
C	-210	-196	1,25
D	-189	-186	1,78

a) U kojem će agregacijskom stanju biti tvar **A** pri temperaturi od -42°C ? _____

b) Poredaj gustoće svih tvari iz tablice prema porastu gustoće.

_____ $< \rho$ (smjesa **Q**) $<$ _____

c) Smanjenjem tlaka, temperatura smjese **Q** snižena je do -201°C . Koje su tvari u smjesi u tim uvjetima u čvrstom agregacijskom stanju?

_____

d) Koje su tvari istog agregacijskog stanja pri temperaturi od -76°C . _____.

5,5

1. stranica

2. stranica

3. stranica

4. stranica

<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	+
----------------------	---	----------------------	---	----------------------	---	----------------------	---

5. stranica

6. stranica

7. stranica

8. stranica

9. stranica

Ukupni bodovi

<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	+	<input type="text"/>	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	---	----------------------	---	----------------------	---	----------------------	---	----------------------	---	----------------------	----------------------

50

UKUPNO BODOVA NA 9. STRANICI :

6